

Kultur- og Fritidsudvalgets statusredegørelse for inklusionsindsatsen 2012

Hvad virker?

Inklusionen på kultur- og fritidsområdet handler overordnet set om at sørge for, at etniske minoriteter har samme mulighed for at deltage i kultur- og fritidslivet som etniske danskere. Kultur- og Fritidsudvalget har valgt at arbejde med dette dels ved at understøtte integrationsarbejdet lokalt på kultur- og idrætsinstitutionerne og i det frivillige folkeoplysende foreningsliv, dels ved at introducere etniske minoriteter til kultur- og fritidslivet via større arrangementer og herefter at guide og følge op på den enkelte borger, der viser interesse for en mere fast tilknytning til kultur- og fritidslivet. Det er kombinationen af disse indsatser, som har vist sig at virke.

Størstedelen af Kultur- og Fritidsforvaltningen indsatser retter sig mod børn og unge og deres forældre, idet grundstenen til et aktivt kultur- og fritidsliv skal lægges tidligt. Børne- og Ungdomsforvaltningens Københavnerbarometer, hvor der måles på børns foreningsdeltagelse, viser, at foreningsdeltagelsen blandt etniske minoritetsbørn i 4.-9. klasse er moderat stigende. Siden 2009 er andelen af etniske minoritetspiger, der ikke er aktive i foreningslivet faldet fra 48 % til 46 %, mens tallet for de etniske minoritsdrengene er faldet fra 34 % til 30 % ikke-aktive.

Inklusionsudfordringer på kultur- og fritidsområdet

Der findes dog stadig en række udfordringer i forhold til at inddrage etniske minoriteter i kultur- og fritidslivet, som Kultur- og fritidsudvalgets tiltag forsøger at imødekomme. Helt overordnet er det en udfordring, at etniske minoriteter deltager i kultur- og fritidslivet i mindre grad end etniske danskere.

Børns deltagelse i foreninger, 2011:

Etnicitet	Køn	Idrætsforeninger	Dans, musik, spejder	Ikke aktiv i foreningslivet
Dansk	Dreng	66%	19%	23%
Dansk	Pige	50%	39%	23%
Etnisk	Dreng	62%	14%	30%
Etnisk	Pige	37%	24%	46%

Københavnerbarometeret, BUF, 2011. Tallet dækker over børn i 4.-9. klasse i folkeskolerne.

De konkrete udfordringer er nærmere beskrevet i handleplanen til inklusionspolitikken. Af primære udfordringer kan nævnes: 1) Sociale, økonomiske og sproglige barrierer, der gør at etniske minoritetsfamilier har sværere ved at blive en del af kultur- og fritidslivet, 2) At etniske minoritetspiger deltager i særlig lav grad i foreningslivet, 3) At der er færre frivillige med etnisk minoritetsbaggrund, herunder at det er svært at inddrage etniske minoritetsforældre, og 4) At de frivillige foreninger og kultur- og idrætsinstitutionerne har manglende ressourcer og kompetencer til at arbejde med socialt udsatte børn og unge.

Kultur og fritid som medspiller på inklusionsområdet

Kultur- og Fritidsudvalget har vedtaget en ny kultur- og fritidspolitik for 2011-2015, som spiller sammen inklusionspolitikken. I kultur- og fritidspolitikken beskrives det, at det er lyst og glæde ved at være aktiv der er bærende, når københavnere deltager i kultur- og fritidslivet. At være aktiv kan dog også give merværdi, der rækker ud over den enkeltes glæde ved aktiviteten. Kultur- og fritidslivet er derfor en medspiller i løsningen af udfordringer på blandt andet integrationsområdet. I henhold til kultur- og fritidspolitikken vil Kultur- og Fritidsudvalget arbejde for:

- At kultur- og fritidslivet bliver en aktiv medspiller i løsningen af udfordringer på sundheds- og inklusionsområdet. Det betyder, at de politiske udvalg skal samarbejde på tværs.
- At det er nemt at deltage i kultur- og fritidslivet. Det betyder, at kommunen vil hjælpe på vej, også når børn og voksne har særlige udfordringer ved at deltage.
- At kultur- og fritidstilbud spiller en central rolle i arbejdet for en inkluderende og tryk by, og at kultur- og idrætstilbud i udsatte byområder har særlig opmærksomhed.

Københavnere med anden etnisk baggrund og/eller dårlige socioøkonomiske vilkår skal således kunne deltage i kultur- og fritidslivet på lige fod med andre. I løbet af 2012 vil der blive udviklet en handleplan til kultur- og fritidspolitikken med afsæt i temaet "Den mangfoldige by".

Status på mål i inklusionspolitikken

I inklusionspolitikken er det primært mål 4 og 5 under indsatsområde 3: "*En hånd til udsatte grupper*", som Kultur- og Fritidsforvaltningens indsatser og projekter støtter op om.

Mål 4: Flere skal have gavn af kommunens tilbud

Kultur- og Fritidsforvaltningen har følgende initiativer, der støtter op om målet:

- "Den stille integration", som foregår på kultur- og fritidsforvaltningens institutioner (biblioteker, kulturhuse, idrætsanlæg) og de frivillige folkeoplysende foreninger, som i dagligdagen forsøger at inkludere etniske minoriteter i deres aktiviteter. Kultur- og fritidsforvaltningen har fokus på at inklusionen foregår i de allerede etablerede og blivende institutioner, hvor en vedvarende tilknytning til kultur- og fritidslivet er mulig, frem for enkeltstående events.
- Bibliotekerne, som har flere særlige initiativer målrettet etniske minoritetsborgere, herunder lektiehjælp for børn, unge og voksne. Der er oprettet medborgercentre på fire biblioteker i udsatte byområder, som også har projektet "Nethood", som er IT-caféer målrettet etniske minoriteter. I 2012 iværksættes også Læsegrupper målrettet etniske minoritetskvinder på fire biblioteker.
- Integration & Fritid, hvis overordnede strategi er at dels at øge kendskabet til kultur- og fritidslivet blandt etniske minoriteter, dels at motivere og tilbyde hjælp til integrationsarbejdet lokalt. Fem

basis medarbejdere og et antal midlertidigt finansierede projektmedarbejdere (pt. 11 årsværk) understøtter integrationen gennem opsøgende arbejde, rådgivning og projekter (se nedenfor). Midlerne til basisdriften udløber ultimo 2013.

- ForeningsGuiderne, som er grupper af frivillige, der hjælper børn med etnisk minoritetsbaggrund ind i foreningslivet og dermed styrker deres deltagelse i fritidstilbud. Der er 13 lokale grupper med i alt ca. 110 frivillige, som i 2011 guidede i alt 800 børn, heraf er 575 startet i en forening. Midlerne til indsatsen udløber medio 2013.
- ForeningsGuide Q, som er etniske minoritetskvinder i udsatte byområder, der uddannes til at rådgive og guide andre etniske minoritetskvinder og børn ud i foreningslivet. Der er tre lokale ForeningsGuideQ-grupper med i alt 40 kvinder, der i 2011 guidede 180 kvinder og børn. Midlerne til indsatsen udløber medio 2012.
- KulturGuiderne, som er et projekt, der skal give børn og unge i udsatte boligområder bedre adgang til kulturlivet via guidede ture, opstart af lokale kulturtilbud, særaftaler med kulturinstitutioner mv. Der er tilkøbt 65 frivillige guider. I 2011 er 656 børn og unge og 115 voksne guidet til kultur, og der er etableret 3 nye "gå-til-kultur-foreninger". Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2012.
- Minipartnerskaber, som skal styrke foreningernes evne til at modtage og fastholde etniske minoritetsbørn og -unge, så andelen af medlemmer øges og at der på sigt skabes en kultur, der betyder at børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund fastholdes. I 2011 har der været forløb med 10 foreninger, som i alt har rekrutteret 335 børn og 61 frivillige. Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2012.
- Foreningsdage, som afholdes i ni bydele og afvikles over en eftermiddag, hvor lokale fritidshjem og -klubber – særlig de institutioner, som har en høj andel af etniske minoritetsbørn – præsenteres for de lokale foreningers aktiviteter. Børnene og pædagogerne får derved mere kendskab til de lokale aktivitetstilbud. I 2011 deltog 44 institutioner med i alt 1.000 børn og 55 foreninger. Foreningsdagene er et samarbejde med Børne- og ungdomsforvaltningen. Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2012.

Ovenstående indsatser og projekter er alle en del af Kultur- og Fritidsforvaltningens handleplan for inklusionspolitikken 2011-2014. Følgende indsatser er siden hen iværksat:

- CSR-partnerskaber, som bygger bro mellem foreninger og virksomheder med det formål at foreningerne tilføres flere og andre typer ressourcer og kompetencer, så foreningerne i højere grad kan arbejde med etniske minoritetsbørn og -unge. I 2011 er der faciliteret syv partnerskaber. Midlerne til indsatsen udløber medio 2012.
- Særlige integrationsmidler (omlægning af Brobygningspuljen), som er længerevarende økonomisk støtte til fem foreninger, der ligger i udsatte byområder. Foreningerne skal med midlerne ansætte en ressourceperson, som kan bakke op om den frivillige drift og sikre, at foreningerne kan tilbyde

aktiviteter målrettet etniske minoritetsbørn og unge. Iværksat i 2012. Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2013.

- Aktiv fritid på Bavnehøj/Sjælør, som i samarbejde med Bavnehøj Skole skal bygge bro mellem skolens elever og børn og unge på Sjælør Boulevard og det lokale kultur- og fritidsliv, herunder skabe lokale aktiviteter (også i weekend og ferieperioder), guide børn og unge, udvide åbningstiderne på idræts- og kulturinstitutionerne og støtte foreningerne i at modtage børnene. Iværksat 2012. Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2015.

Mål 5: Et mere trygt København for alle grupper

Kultur- og Fritidsforvaltningen har følgende initiativer, der støtter op om målet:

- FerieCamps, som er kultur- og fritidsaktiviteter for børn og unge i fem skoleferier i fem udsatte boligområder med det formål at aktivere børnene i ferierne og på sigt knytte dem til kultur- og fritidslivet. Ferieaktiviteterne arrangeres i samarbejde med lokale foreninger, kulturhuse, biblioteker, boligsociale indsatser mv. I 2011 er der afholdt 3.360 aktivitetstimer med i alt 26.500 fremmødte børn og unge. Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2014.

Ovenstående projekt er en del af Kultur- og Fritidsforvaltningens handleplan for inklusionspolitikken 2011-2014. Følgende indsats er siden hen iværksat:

- Udvidede åbningstider og aktivitetsmedarbejdere på idrætsanlæg, som betyder at ni idrætsanlæg i nærheden af udsatte byområder udvider deres åbningstid og laver aktiviteter målrettet unge uroskabende mænd i alderen 16-25 år. Anlæggene ansætter aktivitetsmedarbejdere – enten unge rollemodeller eller pædagogisk orienteret personale – til at koordinere indsatsen. Iværksat 2012. Midlerne til indsatsen udløber ultimo 2015.

Mål 6: Flere skal opleve at høre til i København

- ProjektVærkstedets rådgivning målrettet etniske minoritetsforeninger, som sigter på at kapacitetsopbygge foreningerne og gøre de frivillige i stand til at deltage aktivt i bestyrelsesarbejdet. I 2011 har der været forløb med 23 etniske minoritetsforeninger. Midlerne til indsatsen udløber medio 2012.

Udviklingen i relevante barometerindikatorer

Indikatorerne i Inklusionsbarometeret måler ikke specifikt på områder, som direkte er påvirket af Kultur- og Fritidsforvaltningens indsatser. Under målet "En hånd til udsatte grupper" måles ikke på forhold, der viser noget om deltagelse i kultur- og fritidsforvaltningens tilbud og aktiviteter.

I forhold til målet "Et mere trygt København", hvor andelen af områder med markant behov for en tryghedsskabende indsats er steget fra syv til otte, er det Kultur- og Fritidsudvalgets holdning, at de kultur- og fritidsaktiviteter, der sættes i gang i disse områder (fx FerieCamp og Udvidede åbningstider på

idrætsanlæg) til en vis grad kan være med til at øge trygheden, men at aktiviteterne kun udgør en lille del af Københavns Kommunes mange indsatser i disse områder.

Forslag til fremtidige indsatser på kultur- og fritidsområdet

Som nævnt er der en række integrationsudfordringer på kultur- og fritidsområdet, som der skal arbejdes med for, at målene i inklusionspolitikken opnås. Dette kræver, at der tilføres flere ressourcer til området. Såfremt Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ønsker en yderligere indsats på dette område, foreslår Kultur- og Fritidsudvalget følgende indsatser:

- Sikring af basisniveau til inklusion på kultur- og fritidsområdet (fortsættelse af Integration & Fritid, ForeningsGuiderne, FerieCamps og KulturGuiderne (op til 11 mio. årligt)
- Pulje til kompetenceudvikling af medarbejdere på idrætsanlæg, kultuhuse og biblioteker, der ofte oplever problemer med uroskabende børn og unge. (0,5 mio. årligt).
- Videreudvikling af ForeningsGuideQ (som udløber medio 2012), så der udvikles et overbygningsmodul til Bydelsmor-uddannelsen og andre lignende indsatser (0,5 mio. kr. årligt)
- Videreførelse af CSR-partnerskaber med fokus på matchning af virksomheder og foreninger, der arbejder med integration (1 mio. kr. årligt).
- Rådgivning målrettet etniske minoritetsforeninger (0,5 mio. kr. årligt til en foreningskonsulent med dette speciale).
- BiblioteksGuider, som er frivillige, der guider etniske minoritetsfamilier til bibliotekernes tilbud (1 mio. kr. årligt).
- NaturGuider, som er frivillige, der guider etniske minoritetsbørn og -unge til naturoplevelser og naturforeninger (1 mio. kr. årligt).
- De lokale helte, som er et opkvalificeringsforløb med henblik på at få flere frivillige med anden etnisk baggrund end dansk (1 mio. kr. årligt).
- FerieCamps i flere bydele. Udvide projektet til at omfatte yderligere tre bydele, idet flere lokale aktører efterspørger FerieCamp i deres bydel (2,5 mio. kr. årligt).
- Øgede åbningstider og/eller aktivitetsmedarbejdere på idrætsanlæg og biblioteker (op til 2 mio. årligt).